

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Kuusisto, Tapio			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Vapaaehtoinen eläkevakuutus suomessa - Järjestelmän erityispiirteet ja niiden vaikutus kuluttajan säästämissäätöön			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-04-30	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 89
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Työn rakenne on jaettavissa kolmeen osaan. Ensimmäisessä osassa on esitelty eläkevakuutuksen erityispiirteitä, erityisesti verotusta. Toisessa osassa on kuvattu, miten eläkevakuutuksen erityispiirteet vaikuttavat kuluttajan säästämissäätöön. Kolmannessa osassa on pyritty selittämään eläkevakuutukseen sijoitetun summan suuruutta regressiomallin avulla ja tyypillistä eläkevakuutussäästäjää on kuvattu tulkitsemalla verohallinnon tilastoja.</p> <p>Eläkevakuutukseen liittyy tyypillisesti veroetu suhteessa muihin säästötuotteisiin. Eläkevakuutuksen verotus on tällä hetkellä sidottu ansiotulojen tasoon. Hallitus on esittänyt siirtymistä pääomatuloverovähenteiseen eläkevakuutukseen. Siirtyminen pääomatuloverovähenteiseen järjestelmään kiristäisi eläkevakuutukseen kohdistuvaa kokonaisverotusta.</p> <p>Säästäminen on lykättyä kulutusta. Säästämällä kuluttajat pyrkivät tasaamaan kulutustaan yli ajan. Vapaaehtoisen eläkevakuutussäästämisen tarkoituksena on pääsääntöisesti täydentää eläkeajan tulotasoa.</p> <p>Eläkevakuutuksen veroetu vaikuttaa säästötuotteen valintaan ja vääristää rahoitusmarkkinoita. Se antaa eläkevakuutukselle kilpailuedun suhteessa muihin säästötuotteisiin. Toisaalta veroetu mahdollistaa sen, että valtio voi liittää eläkevakuutukseen yhteiskunnan kannalta tarpeellisia ominaisuuksia.</p> <p>Eläkevakuutuksen sidotulla luonteella tarkoitetaan sitä, että säästöt ovat muutettavissa rahaksi vasta eläkeaikana. Jos kuluttajat ovat luonteeltaan kärsimättömiä, on sidotulla luonteella vaikutusta säästämisasteeseen. Sidottu luonne suojaa kuluttajia lyhytnäköisyydeltä.</p> <p>Kansantaloustieteessä ei ole yksimielisyyttä, kasvattavatko eläkevakuutuksen veroetu ja sidottu luonne säästämisastetta. Rajoitetun rationaalisuuden teorian pohjalta tehdyt empiiriset kokeet viittaavat kuitenkin siihen, että ottamalla huomioon kuluttajien rajoitettu rationaalisuus voidaan säästämisastetta nostaa.</p> <p>Todennäköisyys eläkevakuutuksen ottoon nousee, kun tulotaso kasvaa. Tulotason kasvaessa kuluttajat sijoittavat eläkevakuutukseen entistä suurempia summia. Myös iällä ja perheen koolla voidaan selittää eläkevakuutukseen sijoitetun summan suuruutta.</p> <p>Eläkevakuutuksen suosio kasvaessa tyypillisen eläkevakuutussäästäjän profiili on muuttunut. Eläkesäästäjät ovat entistä pienituloisempia ja nuorempia. Profiilin muuttuessa keskimäärin eläkevakuutuksen sijoitettava summa laskee.</p> <p>Vapaaehtoisen eläkesäästämisen merkitys Suomessa on kasvussa riippumatta siitä, miten sitä päätetään uudistaa. Tämä johtuu Suomen talouden rakenteen muutoksista. Markkinointi on nopeuttanut eläkevakuutusosimusten määrän kasvua. Vapaaehtoisella eläkesäästämällä on vaikutusta sekä kansantalouden että yksilöiden säästämisasteeseen. Tällä hetkellä kansantalouden säästämisastetta pidetään Suomessa riittävänä, eikä sen nostaminen ole hyvä peruste eläkevakuutuksen veroedulle. Yksilöiden säästämisasteissa on kuitenkin suuria eroja. Eläkevakuutus voi tukea yksilöiden tarvetta elinajan kulutuksen tasaamiseen.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords eläkevakuutus veroetu sidottu säästötuote rajoitettu rationaalisuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			